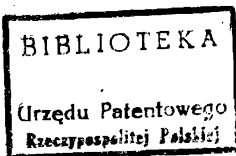

Warszawa, 15 października 1949 r.

R47c 19/12

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 33668

Tadeusz Zieliński
(Kraków, Polska)

Kl 34 g, 15/01

34g 19/12

Łóżko składane dające się przekształcić na krzesło, leżak lub stół

Zgłoszono 7 czerwca 1947 r.

Udzielono 28 kwietnia 1949 r.

Przedmiotem niniejszego wynalazku jest łóżko składane, dające się przekształcić w krzesło, leżak lub stół. Łóżko to może być wykonane przede wszystkim z drewna lub z rur metalowych, masy prasowanej lub innego odpowiedniego materiału. Składa się ono z trzech części: środkowej, zaopatrzonej w nogi, podnóżka i wężłowia — połączonych ze sobą przegubami. Część środkowa posiada płótno, rozpięte między listwami podłużnymi, i służy do siedzenia. Drugie płótno, służące do leżenia, rozciągnięte jest między skrajnymi listwami poprzecznymi części zewnętrznych. Ponieważ, jak wynika z dalszego opisu, listwy te są wyjmowane, sposób umocowania na nich płótna jest nader prosty, a mianowicie każdy koniec płótna jest zawinięty i zaszyty, a do powstałego zawinięcia wsunięta jest listwa o długości większej niż szerokość płótna. Płótno w ten sposób umocowane może być z łatwością zdjęte w celu wyprania lub zamiany na inne. Pierwsze płótno pracuje również podczas leżenia, ponieważ przyjmuje na siebie ciężar środkowej części ciała ludzkiego i nie pozwala na nieckowate wygięcie się płótna drugiego, co bywa

powodem niewygodnej pozycji leżenia na leżakach obecnie używanych lub hamakach — z głową i nogami wyżej od tułowia.

Przekształcenie łóżka na leżak, przystosowany do pozycji półleżącej, polega na zmniejszeniu kąta między częścią środkową a wężłowiem, czyli na podniesieniu wężłowia i ustaleniu go w pożądaną pozycję. Może to być dokonane w dowolny znany sposób, jednakże szczególnie korzystne okazało się zastosowanie do tego celu nowego przegubu, stanowiącego jedną z istotnych cech niniejszego wynalazku. Przegub zawiera bloczek metalowy umieszczony obrotowo i wchodzący między płaszczyzny szczytowe listw podłużnych tych członów. Bloczek ten ma odpowiednio dostosowane płaszczyzny boczne i umieszczone w odpowiednich odległościach od osi swego obrotu, tak że w różnych pozycjach rozsuwa mniej lub więcej szczyty listw, uniemożliwiając odchylenie się wężłowia poza pożądaną kąt.

Zdjęcie szczytowej poprzeczki podnóżka, niosącej koniec płótna do leżenia, częściowe zwinięcie płótna na tej listwie i umieszczenie jej w przewidzianym w tym celu miejscu części środkowej

wej zamienia leżak na krzesło przy równoczesnym dalszym podwyższeniu węzłowia, które staje się wówczas oparciem.

Całkowite zdjęcie obu szczytowych poprzecznych listw wraz z płótnem do leżenia oraz złożenie listw podłużnych podnóżka i węzłowia na listwach podłużnych części środkowej powoduje utworzenie stołka. Istotna dla wynalazku jest kolejność składania listw najpierw podnóżka, a następnie węzłowia. Wynika ona ze sposobu przegubowego łączenia obu tych części skrajnych z częścią środkową, które w obu przypadkach jest odmienne. Przeguby łączące podnóżek pozwalają na rozwieranie się listw aż do połowy kąta pełnego, przy czym szczyty listw stykają się ze sobą. Przeguby łączące węzłowia utrzymują listwy w stanie złożonym w odległości jedna nad drugą, ażeby między nimi zmieściła się listwa podnóżka, w stanie zaś rozłożonym nie dopuszczając do odchylenia węzłowia poza pożądaną kąt, np. dzięki umieszczeniu w przegubie bloczka opisanego powyżej.

Dalsze składanie stołka polega na podwinięciu nóżek ku środkowi, co jest możliwe po złuzowaniu dowolnych znanych usztywnień tych nóżek. Powstała w ten sposób rama z napiętym w poprzek płótnem może być dalej złożona po usunięciu lub złożeniu poprzecznych usztywnień, którymi mogą być listwy wyjmowane lub rozporki wykonane z metalu, albo jedno i drugie. W ten sposób cały mebel może być złożony na pęk równoległych list, które zajmują bardzo mało miejsca i mogą być noszone np. w futerałach.

Opisany powyżej mebel posiada jednostronne usztywnienie między członami przegubów, a mianowicie w kierunku dalszego ich rozwierania. Przeguby te mogą być również usztywnione całkowicie, co może być wykonane w dowolny znany sposób, np. przez zaopatrzenie listw w przewiercone sworznie, które mogą być łączone przetyczkami metalowymi. Po takim usztywnieniu mebel według wynalazku może być stosowany jako nosze do przenoszenia chorych w pozycji leżącej lub siedzącej. W odmianie wykonania, mającej służyć do tego celu, stosuje się uchwyty do noszenia, co pociąga niewielkie przedłużenie całości zarówno w stanie rozłożonym, jak i złożonym. Ponieważ w pewnych przypadkach nie zależy na całkowitym składaniu przedmiotu aż do wiazki listw, można zastosować tańszą, uproszczoną odmianę wykonania, w której usztywnienie poprzeczne części środkowej jest stałe, przez co rama stołka po złożeniu nóżek nie może być już dalej złożona. Obie wspomniane wyżej odmiany wykonania wchodzą w zakres ochrony niniejszego wynalazku.

Rysunek przedstawia schematycznie przykład

łożka składanego według wynalazku. Fig. 1 przedstawia boczny widok łożka lub leżaka z zaznaczonym kierunkiem składania podłużnych listw, podnóżka i węzłowia na część środkową, fig. 2 przedstawia widok łożka z góry z płótnem do leżenia, rozciągniętym między krańcowymi poprzecznymi listwami a. Spod niego wystają brzegi płótna do siedzenia, przymocowane do listw podłużnych b części środkowej. Fig. 3 uwidocznia krzesło powstałe po złożeniu podnóżka. Na tej figurze przedstawiono umieszczenie poprzeczki krańcowej podnóżka a, na którą nawinięto zbędny odcinek płótna. Fig. 4 uwidocznia krzesło podczas dalszego składania i zamiany na stołek po zdjęciu obu poprzeczek wraz z płótnem. Ponad krzesłem narysowano listwę poprzeczną a, ażeby objaśnić jej wkładanie na końce listw podłużnych. Na tej figurze wyraźnie występuje sposób poprzecznego usztywnienia części środkowej, a mianowicie, wyjmowana listwa poprzeczna c oraz system rozpórkowy d. Fig. 5 przedstawia stołek, który został przewrócony nóżkami do góry, po czym nóżki zostały złożone ku środkowi, przez co powstała rama z rozpiętym na niej płótnem. Jeśli w tym położeniu usunąć listwy c oraz złożyć zespół podpórkowy d przez naciśnięcie w punktach zaznaczonych strzałkami, można zsunąć ze sobą podłużne boki ramy, aż prawa i lewa para nóżek zetkną się ze sobą. Powstaje wówczas korytka, które widać na fig. 6. Dno korytka stanowią nóżki, a boki jego utworzone są z listw podłużnych członu środkowego i leżących na nich listw podłużnych podnóżka i węzłowia. Wnęka w tym korytku służy do wkładania poprzeczek a i c owiniętych w płótno leżakowe, przymocowane do poprzeczek a. W ten sposób model przedstawiony na rysunku zostaje złożony do postaci graniastosłupa o przekroju mniej więcej kwadratowym. Długość graniastosłupa wynosi 1/3 długości mebla po rozłożeniu, a bok jego podstawy nie jest większy niż trzykrotna grubość listwy podłużnej. Fig. 7 przedstawia przegub między podnóżkiem a członem środkowym. Fig. 8 przedstawia przegub między węzłowiem a częścią środkową, zawierający wewnątrz bloczek, którego klucz e wystaje na zewnątrz. Bloczek ten przedstawiony jest oddzielnie na fig. 9. Może on mieć także inny kształt, np. przekrój trójkątny i temu podobny. Osadzenie obrotowe bloczka pozwala na ustawienie go kluczem e pod dowolnym kątem. Zależnie od tego kąta stanowi on większą lub mniejszą przeszkodę w zwarciu się szczytów listw i tą drogą ustala kąt ich rozwarcia.

Zastrzeżenia patentowe

1. Łóżko składane wykonane z drzewa, rur metalowych, masy prasowanej lub innego odpo-

- wiedniego materiału, dające się przekształcić w leżak, krzesło lub stół, znamienne tym, że składa się z trzech części zaopatrzonych w listwy, przy czym listwy podłużne części zewnętrznych mogą być zakładane na część środkową, a mianowicie najpierw podnóżka, a następnie wężłowia.
2. Łóżko według zastrz. 1, znamienne tym, że listwy podłużne w położeniu linii prostej posiadają bezpośredni styk czołowy lub stykają się za pośrednictwem umieszczonego między nimi bloczka metalowego.
 3. Łóżko według zastrz. 1 i 2, znamienne tym, że część środkowa zaopatrzona jest w nóżki, składające się ku środkowi tak, iż w stanie złożonym nóżka przednia i tylna leżą wzdłuż tej samej prostej, przy czym usztywnienie nóżek w położeniu rozłożonym dokonane jest przy pomocy znanych rozporów metalowych.
 4. Łóżko według zastrz. 1-3, znamienne tym, że posiada dwa płótna, jedno poprzeczne w części środkowej oraz jedno podłużne rozpięte między krańcowymi listwami poprzecznymi.
 5. Łóżko według zastrz. 1-4, znamienne tym, że po usunięciu usztywnień poprzecznych lub po ich załamaniu listwy podłużne wszystkich trzech części dadzą się złożyć w pęk równoległych listw.
 6. Łóżko według zastrz. 1-5, znamienne tym, że krańcowe listwy poprzeczne są wyjmowane wraz z płótnem, przymocowanym do nich.
 7. Łóżko według zastrz. 1-6, znamienne tym, że wiązka listw podłużnych, powstała po ich złożeniu stanowi korytko, którego ściany boczne utworzone są z tychże listw, a dno ze złożonych nóżek, wewnątrz którego umieszcza się listwy poprzeczne i płótno.
 8. Łóżko według zastrz. 1-7, znamienne tym, że do ustalania wężłowia w pożądanym położeniu służą bloczki metalowe, wchodzące między krańcowe płaszczyzny listw podłużnych, osadzone obrotowo, dające się ustalić w kilku położeniach.
 9. Łóżko według zastrz. 1-8, znamienne tym, że przeguby między częściami są całkowicie usztywnione przez zaopatrzenie listw w przewiercone sworznie, które mogą być łączone przetyczkami, a listwy boczne zaopatrzone są w krótkie uchwyty, skutkiem czego łóżko może być użyte jako nosze do przenoszenia chorych w położeniu leżącym lub siedzącym.
 10. Łóżko według zastrz. 1-9, znamienne tym, że przeguby między częściami mogą być w dowolny znany sposób całkowicie usztywnione.

Tadeusz Zieliński

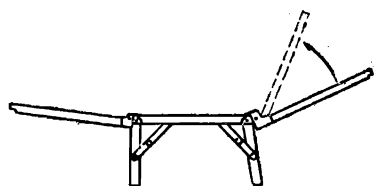

Fig. 1

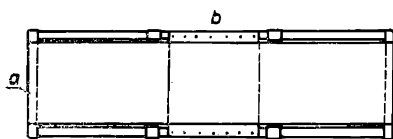

Fig. 2

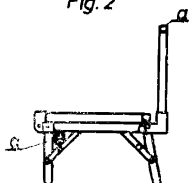

Fig. 3

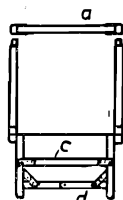

Fig. 4

Fig. 7

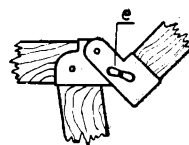

Fig. 8

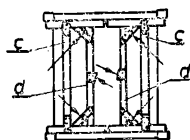

Fig. 5

Fig. 6

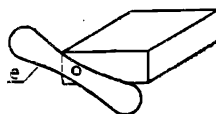

Fig. 9